

آیا ما خود را برای آن روزگار آماده ساخته ایم؟

<"xml encoding="UTF-8?">



مقدمه

تحقق انقلاب عظیم حضرت مهدی (عج) به عنوان بزرگ ترین تحولی است که بشر در حیات خود خواهد دید. این واقعه بزرگ بر پایه هایی استوار است که از مهم ترین آنها فراهم آمدن یاران، همراهان و همزمانی است که تا پای جان برای اجرای اهداف آن حضرت از پای ننشینند. بازشناسی این عوامل ما را به شناخت آن حکومت سترگ نزدیک تر خواهد کرد. آنگاه خویشتن را با آن شرایط و ویژگیها محک خواهیم زد و از خود خواهیم پرسید: آیا ما خود را برای آن روزگار آماده ساخته ایم؟ شاید آن روز، همین فردا باشد. با فهم این ویژگی ها درخواهیم یافت که پای رفتن این راه را داریم یا خیر؟ و در آن روز موعود و در هنگامه نبرد حق با باطل در کدامین جبهه قرار خواهیم گرفت؟ با گذری در بوستان کلام معصومان (علیه السلام) این ویژگیها به خوبی فراروی ما قرار خواهد گرفت. برخی از ویژگیهای یاران آن موعود امتهای از این قرار است: - شناخت پروردگار خداوند متعال فلسفه اساسی آفرینش انسانها را عبادت و بندگی معرفی فرموده است. در آنجا که می فرماید: (وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ) (1) «جن و انس را جز برای اینکه عبادت کنند خلق نکردم.» این مهم، زمانی حاصل می گردد که شناخت نسبت به آن ذات مقدس فراهم آید. پس از شناخت خداوند است که راه رشد، هموار و موانع برطرف می شود. یاران امام مهدی (عج) از جمله کسانی هستند که خداوند را آن گونه که شایسته است می شناسند. حضرت علی (علیه السلام) این شناخت والای خداوند را در ایشان این گونه وصف فرموده است: «رجال مومنون عرفوا الله حق معرفته و هم انصارالمهدی فی آخر الزمان، (2) مردانی مومن که خدا را چنان که شایسته است شناخته اند و آنان، یاران مهدی (علیه السلام) در آخرالزمانند.» امام صادق (علیه السلام) ششمین ستاره فروزان سپهر ولایت، قلبهای آنان را بسان پولاد دانسته می فرماید: «...رَجَالٌ كَأَنَّ قُلُوبَهُمْ زُبْرُ الْحَدِيدِ لَا يَشْوِبُهَا شَكٌّ فِي ذَاتِ اللَّهِ أَشَدُّ مِنَ الْحَجَرِ؛ (3) آنان مردانی اند که دل هایشان گویا پاره های آهن است. هیچ تردیدی نسبت به خداوند قلب هایشان را نیالاید و (قلب هایشان) از سنگ استوارتر است.»

شناخت امام زمان (علیه السلام)

اگرچه شناخت امام در هر زمان بر پیروان لازم و ضروری است، ولی آنچه که شناخت رهبر آخرین را از اهمیتی دو چندان برخوردار می سازد، شرایط ویژه او است. ولادت پنهان، زیست پنهان، امتحانات سخت و دشوار، برخی از

این ویژگی هاست. یاران امام مهدی (علیه السلام) امام خویش را به بهترین وجه می شناسند و این شناخت آگاهانه در تمامی وجودشان رسوخ کرده است؛ بنابراین یار او شدن بدون شناخت آن بزرگوار امکان پذیر نخواهد بود. در روایات فراوانی بیان شده است: «...مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْرِفْ إِمَامَ زَمَانِهِ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةٍ؛ (4) هر که بمیرد و امام زمان خویش را نشناسد به مرگ جاهلی خواهد مرد.»

همچنین امام صادق (علیه السلام) فرمود: «... إِعْرِفِ الْعَلَامَةَ فَإِذَا عَرَفْتَ لَمْ يَضُرَّكَ تَقَدَّمَ هَذَا الْأَمْرُ أَمْ تَأَخَّرَ... فَمَنْ عَرَفَ إِمَامَهُ كَانَ كَمَنْ كَانَ فِي فُسْطَاطٍ الْقَائِمِ (علیه السلام)؛ (5) امام خویش را بشناس، پس وقتی او را شناختی پیش افتادن و یا تاخیر این امر (ظهور) آسیبی به تو نخواهد رساند... پس هر آن کس که امام خویش را شناخت، مانند کسی است که در خیمه قائم (علیه السلام) باشد.»

اگرچه حضرتش در پس پرده غیبت است، ولی هرگز جمال وجودش برای انسانهای مهدی صفت پنهان نبوده است. اگر معرفت به آن حضرت نباشد دیدن ظاهری ایشان نیز سودی در بر نخواهد داشت. کم نبودند کسانی که همواره جمال دلنشین پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) و ائمه اطهار (علیهم السلام) را زیارت می کردند، ولی بهره معرفتی چندانی از آن اسوه های آفرینش نبردند.

امام صادق (علیه السلام) فرمود: «وَمَنْ عَرَفَ إِمَامَهُ ثُمَّ مَاتَ قَبْلَ أَنْ يَقُومَ صَاحِبُ هَذَا الْأَمْرِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ مَنْ كَانَ قَاعِدًا فِي عَسْكَرِهِ لَا بَلَّ بِمَنْزِلِهِ مَنْ قَعَدَ تَحْتَ لَوَائِهِ؛ (6) هر آن کس که امامش را شناخت و قبل از قیام صاحب این امر (امام زمان علیه السلام) از دنیا رفت، بسان کسی است که در سپاه آن حضرت، خدمتگزاری خواهد کرد؛ نه، بلکه مانند کسی است که زیر پرچم آن حضرت است.» بنابراین اگرچه شوق دیدار آن حضرت و سعادت دیدنش از اهمیت بسیاری برخوردار است ولی از آن مهم تر شناخت و معرفت ایشان است که حاصل آن، ارتباط روحی و سنخیت با آن امام همام است. به یقین اگر کسی به وظیفه و تکلیفی که خداوند متعال برایش تعیین فرموده عمل کند، خود آن بزرگوار به دیدنش خواهد رفت؛ چنان که در طول همه سالهای غیبت چنین بوده است.

امام صادق (علیه السلام) در کمال تاکید، شیعیان را به شناخت خداوند، پیامبر و حجت‌های الهی فراخوانده، از جمله دعا‌های دوران غیبت را اینگونه توصیف فرموده است: «اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي نَفْسَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي نَفْسَكَ لَمْ أَعْرِفْ نَبِيِّكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي رَسُولَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي رَسُولَكَ لَمْ أَعْرِفْ حُجَّتَكَ اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي حُجَّتَكَ فَإِنَّكَ إِنْ لَمْ تُعَرِّفْنِي حُجَّتَكَ صَلَّيْتُ عَنْ دِينِي؛ (7) بارالها! خود را به من بشناسان که اگر خودت را به من معرفی نکنی پیامبرت را شناسم. بارالها! پیامبرت را به من معرفی کن که اگر پیامبرت را به من معرفی نکنی حجتت را شناسم، بارالها حجتت را به من معرفی کن که اگر حجتت را به من معرفی نکنی از دین خود گمراه شوم.»

این دعا علاوه بر امام صادق (علیه السلام) از نواب اربعه نیز نقل شده که احتمال دارد ایشان از خود حضرت مهدی (علیه السلام) نقل کرده باشند. (8) -اطاعت محض از خداوند و اولیای او پس از شناخت خداوند و امام زمان (علیه السلام) و اعتقاد به آنان باید این شناخت و اعتقاد را عملی کرد و تبلور حقیقی آن در اطاعت محض از آن انوار پاک است.

همسو کردن رفتارها، نیتها و جهت گیریها طبق خواست رهبر الهی از مهم ترین ویژگیهای رهروی راستین است و این صفت به خوبی در یاران امام مهدی (علیه السلام) وجود دارد. شایان توجه اینکه اگر کسی در مرحله شناخت، در حد ممکن معرفت کسب نمود، در مرحله اطاعت دچار تردید نخواهد شد؛ حال آنکه اگر کسی در آن مرحله دچار تردید و یا نقصان معرفتی شد، در مرحله اطاعت هرگز پیرو خوبی نخواهد بود. در قرآن کریم اطاعت از امام، همسنگ اطاعت از خداوند و پیامبر او شمرده شده است؛ آنجا که خداوند می فرماید: (أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا

الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ؛ (9) «از خداوند و رسول و صاحب امرتان اطاعت کنید.» اگرچه امروزه حضرت مهدی (علیه السلام) در پس پرده غیبت است، اما اراده و فرمانش را باید گردن نهاد؛ چرا که اگر کسی اکنون از دستورات آن حضرت اطاعت کرد در زمان ظهور نیز چنین خواهد بود.

رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) در این باره فرمود: «طُوبَى لِمَنْ أَذْرَكَ الْقَائِمَ وَ هُوَ مُقْتَدٍ بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ، يَتَوَلَّى وَلِيَّهُ وَ يَبْرَأُ مِنْ عَدُوِّهِ، وَ يَتَوَلَّى الْأَيِّمَةَ الْهَادِيَةَ مِنْ قَبْلِهِ، أُولَئِكَ رُفَقَائِي وَ دَوُو وَدِّي وَ مَوَدَّتِي وَ أَكْرَمُ أُمَّتِي عَلَيَّ؛ (10) خوشا به حال کسی که، قائم اهل بیت را درک کند؛ حال آنکه پیش از قیام او نیز پیرو او باشد. با دوست او دوست و با دشمن او دشمن (و مخالف) و با رهبران و پیشوایان هدایتگر پیش از او نیز دوست باشد. اینان همنشین و دوستان من و گرامی ترین امت من در نزد من هستند.» -احترام خالصانه از آنجایی که امام حقی بزرگ برگردن پیروان دارد، خداوند متعال احترام او را بر مردمان لازم فرموده است. از اینرو هر آنچه مایه بزرگداشت او می شود از سوی یاران آن حضرت انجام می گیرد. ایشان این روحیه را در زمان غیبت در خود ایجاد نموده اند تا در زمان ظهور نیز همواره در تمامی امور، احترام آن حضرت را پاس دارند. ائمه معصومین (علیه السلام) که معلم انسانهایند، هرگز از این مهم غفلت نکرده و عظمت شأن آخرین معصوم (علیه السلام)، آنها را به تکریم و احترامی مثال زدنی وا داشته است.

وقتی «دعبل خزاعی» قصیده ای غراء برای امام علی بن موسی الرضا (علیه السلام) خواند- که در ابیاتی از آن به حضرت مهدی (علیه السلام) اشاره شده بود. حضرتش به احترام ذکر نام مقدس ایشان، متواضعانه برخاسته، دست بر سر نهاد و برای فرج قائم آل محمد (علیه السلام) دعا فرمود. راوی این عمل ارزشمند امام رضا (علیه السلام) را این گونه وصف کرده است. «وضع الرضا (علیه السلام) یده علی راسه و تواضع قائماً و دعی له بالفرج؛ (11) حضرت رضا (علیه السلام) دست خود را بر سرش قرار داد و در حالی که ایستاده بود تواضع کرد و برای فرج او (امام زمان علیه السلام) دعا کرد.»

به راستی کسی که از احترام اندکی به صورت برخاستن هنگام شنیدن نام آن حضرت کوتاهی می کند، چگونه می تواند در عصر ظهور به تکریم آن حضرت بپردازد و از جان خود بگذرد؟! مناسب است درباره احترام به آن حضرت بیشتر بخوانیم. از امام صادق (علیه السلام) سؤال شد: «چرا به هنگام شنیدن نام «قائم» لازم است برخیزیم!» آن حضرت فرمود: «آن حضرت، غیبت طولانی دارد و این لقب یادآور دولت حقه آن حضرت و ابراز تأسف بر غربت اوست و لذا آن حضرت از شدت محبت و مرحمتی که به دوستانش دارد به هر کس که حضرتش را به این لقب یاد کند نگاه محبت آمیز می کند. از تجلیل و تعظیم آن حضرت است که هر بنده خاضعی در مقابل صاحب عصر خود هنگامی که مولای بزرگوارش به سوی او بنگرد از جای برخیزد، پس باید برخیزد و تعجیل در فرج امر مولایش را از خداوند مسئلت نماید.» (12) علاوه بر حکمت یاد شده، آمادگی افراد در هر آن، برای قیام، و مبارزه و جهاد در راه تحکیم عدالت اجتماعی، و حفظ حقوق انسانها واجد اهمیتی بسزاست.

انسان منتظر که زمینه ساز ظهور در عصر غیبت است، باید همواره دارای چنین هدفی باشد و در راه تحقق آن به گونه های مختلف بکوشد و تا آنجا این آمادگی را داشته باشد و ابراز دارد، که هرگاه نام پیشوای قیام (قائم) ذکر می شود به پا خیزد و آمادگی همه جانبه خویش را نشان دهد و این آمادگی را همیشه به خود و دیگران تلقین و تحکیم کند (13).

انتظار راستین

انتظار راستین که اساس شخصیت یاران امام مهدی را شکل می دهد، پیشینه ای بس دراز و طولانی در تاریخ شیعه دارد. آخرین فرستاده الهی بانگ برآورده و انسانها را به روزگاری سراسر نور نوید داده و فرموده است: «**لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَلِيَ أُمَّتِي رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَقَالُ لَهُ الْمَهْدِيُّ؛ (14)**» دنیا به پایان نرسد مگر اینکه امت مرا مردی از اهل بیت من رهبری کند که به او مهدی گفته می شود.» و اکنون قرن‌ها از آن بانگ ملکوتی می گذرد، ولی همچنان طنین دلنشین و امیدبخش آن در گوش انسانهاست. و این بشارت بزرگ زندگی مردمان را در عصر بلند انتظار با تاریخی روشن از نمودها و جلوه های فکری و عملی روز به روز به آن دروازه روشنایی نزدیک تر می سازد. و آنچه در این رهیافت از ارزشی بس بلند برخوردار است زمینه سازی برای ایجاد آن حکومت موعود است؛ اگر چه زمان برپایی آن از اسرار الهی و تنها در حیطه اراده خداوند است. انتظار به معنای چشم به راه بودن و درنگ کردن به امید پیشامدی خاص و به بیان دیگر کیفیتی است روحی که موجب به وجود آمدن حالت آمادگی برای آنچه انتظار دارند می شود؛ و ضد آن یأس و ناامیدی است. این اندیشه در فرهنگ مهدویت بیش از هر چیز، مشتمل بر عنصر خوشبینی نسبت به جریان کلی نظام طبیعت و سیر تکاملی تاریخ و اطمینان به آینده و طرد عنصر بدبینی نسبت به پایان کار بشر است که طبق بسیاری از نظریه ها و فرضیه ها فوق العاده تاریک و ظلمانی است. امید و آرزوی تحقق این نوید کلی جهانی انسانی، در زبان روایات اسلامی، «انتظار فرج» خوانده شده و از جمله عبادات، بلکه برترین آنها شمرده شده است. پیامبر اکرم و ائمه معصومین (علیه السلام) بر انتظار آن روز موعود، و لحظه شماری در فرا رسیدن آن حکومت حق- که تنها به دست آن حضرت تشکیل می گردد- تأکید فراوانی نموده و آن را از اصول اساسی دینداری شمرده اند و پادشاهای بزرگی برای منتظران بیان فرموده اند.

از همین رو، علمای بزرگ، انتظار ظهور منجی را یکی از وظایف مهم مردم در عصر غیبت و عنصری اساسی در زمینه سازی و حفظ روحیه مناسب برای درک زمان ظهور ذکر کرده اند. و همواره مؤمنان را به رعایت این وظیفه خطیر با گفتار و کردار وا می داشتند.

در باب انتظار فرج و ارج و اهمیت آن احادیث فراوانی از پیشوایان معصوم (علیه السلام) روایت شده است. رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) در این باره فرموده است: «**أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي أَنْتِظَارُ الْفَرَجِ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ؛ (15)**» برترین کارهای امت من انتظار فرج از خدای عزیز و جلیل است.» بدون هیچ توضیحی توجه خوانندگان محترم را به کلمه «اعمال» یعنی «کارها» در روایت جلب می نمایم که آن حضرت، انتظار را عمل و کار دانسته است و نه سکون و بی کاری. این فرمایش پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) را تا حدودی امام صادق (علیه السلام) تبیین فرموده است: «**مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَكُونَ مِنْ أَصْحَابِ الْقَائِمِ فَلْيَنْتَظِرْ وَ لْيَعْمَلْ بِالْوَرَعِ وَ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ وَ هُوَ مُنْتَظَرٌ فَإِنْ مَاتَ وَ قَامَ الْقَائِمُ بَعْدَهُ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ أَدْرَكَهُ فَجِدُّوا وَ انْتَظِرُوا، هَنِيئًا لَكُمْ أَيُّهَا الْعَصَابَةُ الْمَرْحُومَةُ؛ (16)**» هر کس که خوشحال می شود که از یاران قائم (عج) باشد باید منتظر باشد و با پرهیزگاری و اخلاق نیکو عمل نماید و با چنین حالی منتظر باشد که هرگاه بمیرد و پس از مردنش قائم (عج) به پا خیزد، پاداش او همچون کسی خواهد بود که دوران حکومت آن حضرت را درک کرده باشد، پس بکوشید و منتظر باشید. گوارایتان باد ای گروه رحمت شده!»

آمادگی برای خدمت به حضرت مهدی (عج)

آنان که وجودشان سرشار از عشق خداوند و اولیای اوست، اگر عصر ظهور را درک کنند بزرگ ترین افتخارشان خدمت به ساحت بلند مهدی آل محمد (صلی الله علیه و آله) خواهد بود. شاید باورکردن این سخن بسی مشکل نماید که رئیس مذهب شیعه، همو که هزاران دانشمند، زانوی ادب و دانشجویی در محضر کلامش بر زمین می نهادند و همو که شاگردان مکتبش عقابان تیز پرواز آسمان اندیشه و علم بودند، آنگاه که نام آخرین ذخیره الهی نزدش برده می شد با حسرتی برآمده از عمق جان و آرزویی بی مانند آهی از نهاد بر می آورد و می فرمود: «لَوْ أَدْرَكْتُهُ لَخَدَمْتُهُ أَيَّامَ حَيَاتِي؛ (17) اگر او را درک کنم تمام روزهای زندگانی ام خدمتگزار او خواهم بود.» هر کس بخواهد در آن روزگار به خدمت حضرتش نصیب گردد باید هم اکنون در دوران غیبت، خدمت به آن حضرت و یاران او را سرلوحه کارهای خود قرار دهد.

بی تردید خادمان دوران ظهور، همان خادمان دوران غیبتند. پس منتظر راستین و علاقه مند به حضرت مهدی (عج) باید تمامی لحظه های زندگی خود را سرشار از خدمت به او و راه و هدفش سپری نماید. - خودسازی و دیگر سازی یکی از ویژگیهای یاران امام مهدی (عج) در عصر غیبت خودسازی و مواظبت بر رفتار خویش است که در پی آن، جامعه و دیگران نیز به این جهت متمایل خواهند شد. شکی نیست که دینداری در عصر غیبت حضرت مهدی (عج) از هر زمانی دیگر بسی مشکل تر و طاقت فرساتر است.

حضرت امام صادق (علیه السلام) سختی این دوران را این گونه تصویر نموده اند: «قَالَ لِي أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً أَلْتَمَسْتُ فِيهَا بِدِينِهِ كَالْخَارِطِ لِلْقَتَادِ بِدِينِهِ ثُمَّ قَالَ هَكَذَا بَدِيهِ فَأَيُّكُمْ يُمَسِّكُ شَوْكَ الْقَتَادِ بِدِينِهِ ثُمَّ قَالَ إِنَّ لِصَاحِبِ هَذَا الْأَمْرِ غَيْبَةً فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَبْدٌ وَ لِيَتَمَسَّكْ بِدِينِهِ؛ (18) صاحب این امر، غیبتی دارد که در آن هر کس از دین خود دست برد ندارد همانند کسی است که با کشیدن دست خود به ساقه قتاد (که بوته ای تیغدار است) خارهای آن را بسترده، پس کدام یک از شما با دست خود تیغهای قتاد را نگه می دارد؟» سپس آن حضرت مدتی سر به زیر افکنده فرمود: صاحب این امر دارای غیبتی است؛ پس بنده خدا باید پرهیزگاری و تقوا پیشه کند و به دین خود تمسک جوید.» اگرچه آزمایشهای دینی برای همه ایمان آورندگان در همه زمانها، قانون الهی است؛ اما در عصر غیبت تمامی عوامل دست به دست هم داده این آزمایش را به کمال خود رسانده است. در این دوران است که نگهداشت دین، بسیار دشوار است و بیشترین مردم به انگیزه های گوناگون ایمان خویش را در زندگی از دست می دهند.

گسترش زمینه های ناباوری، افزایش انگیزه های انحراف و گریز از دین، ستیزه جوییهای دشمنان با دینداران و دینداری، از مهم ترین عوامل این آزمایش است. آنان که در این گردابهای ترسناک، دین خود را حفظ کنند از شأن و رتبه ای بس رفیع برخوردار خواهند بود.

پیامبراکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: «يَا عَلِيُّ، وَ أَعْلَمَ أَنَّ عَجَبَ النَّاسِ إِيْمَانًا وَ أَعْظَمَهُمْ يَقِينًا قَوْمٌ يَكُونُونَ فِي آخِرِ الزَّمَانِ لَمْ يَلْحَقُوا النَّبِيَّ وَ حَجَبَتْهُمْ الْحُجَّةُ فَأَمَّنُوا بِسَوَادٍ عَلَى بَيَاضٍ؛ (19) ای علی! بدان که شگفت انگیزترین مردم از جهت ایمان و عظیم ترین آنها از روی یقین، مردمی اند که در آخرالزمان خواهند بود، پیامبر را ندیده اند و

حجت (امام علیه السلام) نیز از آنان محجوب است، اما به سیاهی که بر سفیدی رقم خورده است ایمان آورده اند.» انسان در این دوران برخلاف دوران معاصر پیامبر (صلی الله علیه و آله)، از تمامی دریافت‌های حسی نسبت به پیامبر و امام (علیه السلام) دور است و تنها براساس درک عقلی و تاریخی، پیامبر (صلی الله علیه و آله) و پیشوایان معصوم را می‌شناسد و به رسالت و امامت ایشان ایمان می‌آورد.

امام سجاد (علیه السلام) در این باره می‌فرماید: «أَبَا خَالِدٍ، إِنَّ أَهْلَ زَمَانٍ غَيَّبَتْهُ الْقَائِلِينَ بِإِمَامَتِهِ وَ الْمُنْتَظِرِينَ لِظُهُورِهِ، أَفْضَلُ مِنْ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ لِإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى أَعْطَاهُمْ مِنَ الْعَقُولِ وَ الْإِفْهَامِ وَ الْمَعْرِفَةِ مَا صَارَتْ بِهِ الْغَيْبَةُ عَنْهُمْ بِمَنْزِلَةِ الْمُشَاهِدَةِ، وَ جَعَلَهُمْ فِي ذَلِكَ الزَّمَانِ بِمَنْزِلَةِ الْمَجَاهِدِينَ بَيْنَ يَدَيِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله) بِالسَّيْفِ، أَوْلَئِكَ الْمَخْلُصُونَ وَ شِيعَتُنَا صِدْقًا، وَ الدَّعَاءُ إِلَى دِينِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ سِرًّا وَ جَهْرًا، (20) ای اباخالد، مردم زمان غیبت آن امام که به امامت او معتقدند و منتظر ظهور اویند، از مردم هر زمانی برترند؛ زیرا خدای متعال عقل و فهم و معرفتی به آنها عطا فرموده که غیبت نزد آنان به منزله مشاهده است و آنان را در آن زمان به مانند مجاهدان پیش روی رسول خدا (صلی الله علیه و آله) که با شمشیر به جهاد برخاستند قرار داده است. آنان مخلصان (حقیقی) و شیعیان راستین ما و داعیان به دین خدای متعال در نهان و آشکارند.»

موفقیت در این آزمایش، نیازمند بینشی است که انسان دیندار در پرتو آن بتواند در برابر تحریف‌ها و شبهه‌ها و تردیدها رویکرد دینی خود را حفظ نماید و با هیچ یک از عوامل انحراف، خلوص دینی و دینداری را در فکر و عمل از دست ندهد. اگر چنین شد، مصداق این فرمایش رسول گرامی اسلام (صلی الله علیه و آله) خواهد بود که فرمود: «به زودی پس از شما، کسانی می‌آیند که یک نفر از آنان پاداش پنجاه نفر از شما را دارد.» گفتند: «ای رسول خدا، ما در جنگ بدر و احد و حنین در رکاب شما جهاد کردیم و درباره ما آیه قرآن نازل شده است.» پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) فرمود: «اگر آنچه از آزارها و رنج‌ها که بر آنان می‌رسد، بر شما آید، بسان آنان شکیبایی نخواهید داشت.» (21) پایداری بر دین در روزگار غیبت به تحمل سختی‌ها، محرومیت‌ها و تنگناهای مادی خلاصه نمی‌شود؛ بلکه تحمل فشارهای سخت روحی و معنوی نیز، بر آنها افزوده می‌گردد. و چنانچه دینداری با صبر و شکیبایی درست و آگاهانه توأم نباشد به تدریج ناامیدی‌ها روی می‌آورد و باور را از روح و فکر برمی‌دارد. بنابراین منتظر راستین باید که زمینه ساز صادق ظهور باشد و اگر چنین بود، داشتن ویژگی‌های فوق پاره‌ای از خصوصیات او خواهد بود.

پی نوشت:

- 1- ذاریات: 56 .
- 2 بحارالانوار، محمد باقر مجلسی، ج 57، ص 229 .
- 3 پیشین، ج 52، ص 307 .
- 4 کمال الدین و تمام النعمه، شیخ صدوق، ج 2، ص 409 .
- 5 غیبت نعمانی، ص 331 .
- 6 اصول کافی، کلینی، ج 1، ص 371 .
- 7 کافی، کلینی، ج 1، ص 337؛ کمال الدین و تمام النعمه، ج 2، ص 342؛ غیبت نعمانی، ص 166 .

8.ر.ک: کمال الدین، ج2، ص.512 .

9 نساء: 59.

10.کتاب الغیبه ، شیخ طوسی، ص456؛ کمال الدین و تمام النعمه ، ج1، ص.286 .

11. منتخب الاثر، صافی گلپایگانی، ص 640، ح 3.

12. پیشین، ح 4.

13. خورشید مغرب، محمدرضا حکیمی، ص 264.

14. کمال الدین و تمام النعمه، ص 644، ح 3.

15. همان.

16. غیبت نعمانی، ص 200، ح.16

17. پیشین، ص 245.

18. کافی، ج1، ص 335.

19- غیبت نعمانی، ج 1، ص 288، ح 8.

20- پیشین، ج 1، ص 319

21- کتاب الغیبه، ص 456.

«قائم(عج) به پا خیزد، پاداش او همچون کسی خواهد بود که دوران حکومت آن حضرت را درک کرده باشد، پس
بکوشید و منتظر باشید. گوارایتان باد ای گروه رحمت شده!»